

Новицька Тетяна Леонідівна

н. сп. відділу комп'ютерно-орієнтованих систем навчання і досліджень
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ
zhytomyr@meta.ua

Левченко Яна Станіславівна

м. н. сп. відділу комп'ютерно-орієнтованих систем навчання і досліджень
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ.

На сьогодні інформацію/відомості визначається як основний ресурс майбутнього. З появою інформаційно-комп'ютерних технологій здобутки науковців, дослідників, вчених та т.п., різного роду інформація почали з'являтися одразу в електронній формі. Статті, доклади, тези, монографії, підручники, посібники, журнали, дисертації, автореферати, статистичні дані, презентації, графічні дані та багато інших відомостей, в електронній формі, є матеріалами зберігання електронної бібліотеки (ЕБ), головна перевага якої є надання відкритого доступу до сховища інформаційних ресурсів (ІР). Постійно зростаючий обсяг ІР, в електронному вигляді, вимагає від ЕБ нових рішень для управління даними і надання доступу до них.

Тому виділення та дослідження основних функцій управління інформаційними ресурсами є актуальним питанням на даний час.

Розглянемо основні поняття зазначеного питання. В [1] визначають «відкритий доступ (ВД) як необмежений доступ до наукових і освітніх матеріалів за допомогою комп'ютерних технологій, що не має фінансових або будь-яких інших перешкод, окрім доступу до самої мережі Інтернет». А «інформаційний ресурс - сукупність документів у інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних тощо) або сукупність інформаційних продуктів певного призначення, які необхідні для забезпечення інформаційних потреб споживачів у визначеній сфері діяльності» [2].

Термін «управління» має широкий зміст, його використовують, в основному, в значенні керування організації, закладом і т.п. Так у тлумачному словнику української мови «управління - прийняття стратегічних рішень в міру виявлення потенційних проблем» [3]. Поряд із цим у великому енциклопедичному словнику «управління - елемент, функція організованих систем різної природи (біологічних, соціальних, технічних), що забезпечує зберігання певної структури, підтримання режиму діяльності, реалізацію їх програм і цілей»

[4], або «це дія на певний процес (об'єкт) з метою забезпечення бажаного його перебігу; спостерігається в біологічних і застосовується у технічних та економічних системах» [5].

Науковці в галузі державного управління стверджують, що зараз нема повноцінного пояснення змісту та категоріального визначення поняття управління. Але для цього потрібно вирішити два завдання, використовуючи вже накоплені знання з цього питання. «По-перше, із визначенням повного набору суттєвих ознак, що відрізняють процеси управління від інших процесів; по-друге, з уточненням самих цих ознак» [6]. Під управлінням розуміють «цілеспрямований інформаційний вплив керуючої підсистеми на керовану підсистему, між якими є зворотний зв'язок» [6].

В галузі інформаційного менеджменту поняття «управління інформаційними ресурсами» розуміють як «оперативне використання інформації як стратегічного ресурсу з метою забезпечення конкурентноздатності організації» [7]. У посібнику [8] це «оцінювання інформаційних потреб на кожному рівні та в межах кожної функції управління; вивчення документообігу організації, його раціоналізацію, стандартизацію типів і форм документів, типізацію інформації і даних; подолання проблеми несумісності типів даних; створення системи управління даними тощо».

Враховуючи вищезазначене, «**управління інформаційними ресурсами**» будемо розуміти, як комплекс дій, направлених на створення умов для цілеспрямованого, оперативного використання сукупності документів у інформаційних системах або сукупності інформаційних продуктів певного призначення, які необхідні для забезпечення інформаційних потреб споживачів у визначеній сфері діяльності.

Отже, основними функціями управління інформаційними ресурсами є: 1) Цілеспрямований відбір і накопичення ІР; 2) Систематизація ІР по певним принципам; 3) Створення можливостей оперативного знаходження користувачами необхідної інформації; 4) Передбачення можливості корекції метаданих ІР адміністратором ЕБ.

Список використаних джерел

1. Яцишин А. В., Лупаренко Л. А. Соціально-психологічні аспекти забезпечення відкритого доступу з використанням електронних журнальних систем // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка – 2013. - №70. – С. 69-74. - ISSN 2076-6173

2. Електронні бібліотечні інформаційні системи наукових і навчальних закладів: монографія / [Спірін О.М., Іванова С.М., Новицький О.В. та ін.]. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 176 с.

3. Тлумачний словник української мови [Electronic Resource]. — Mode of access : URL:<http://uktdic.appspot.com>. — Title from the screen.

4. Великий енциклопедичний словник [Electronic Resource]. — Mode of access: URL:<http://www.vedu.ru/bigencdic/65292/> — Title from the screen.

5. Універсальний словник-енциклопедія [Electronic Resource]. — Mode of access: URL:<http://slovopedia.org.ua/29/53411/22602.html>. — Title from the screen.

6. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти / За загальною редакцією д-ра юрид. наук, проф. Бандурки О. М. : монографія. — Харків : Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. — 368 с.

7. Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Інформаційний менеджмент: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях. — К. : Видавничий Дім «Слово», 2007. — 200 с.

8. Митні інформаційні технології: навчальний посібник / [О. Ф. Волик, О. В. Кащеєва, І. В. Дорда та ін.]; за ред. П. В. Пашка.— К. : Знання, 2011. — 391с. [Electronic Resource]. — Mode of access: URL:http://pidruchniki.ws/10020805/informatika/informatsiyeni_resursi_organizatsiyi#297. — Title from the screen.